

Abilitarea VET prin
abordări inovatoare și incluzive de învățare

REZULTATUL 1

Manual: Analiza domeniului de
acțiune "VELA" și exploatarea
celor mai bune practici

**Cofinanțat de
Uniunea Europeană**

Finanțat de Uniunea Europeană. Punctele de vedere și opiniile exprimate aparțin, însă, exclusiv autorului (autorilor) și nu reflectă neapărat punctele de vedere și opiniile Uniunii Europene sau ale Agenției Executive Europene pentru Educație și Cultură (EACEA). Nici Uniunea Europeană și nici EACEA nu pot fi considerate răspunzătoare pentru acestea.

Permisiunea de a copia: Nici o parte a acestui document nu poate fi copiată, reprodusă sau modificată, integral sau parțial, în orice scop, fără permisiunea scrisă a consorțiului VELA. În plus față de această permisiune scrisă de a copia, reproduce sau modifica integral sau parțial acest document, trebuie să se facă referire în mod clar la recunoașterea autorilor documentului și la toate secțiunile aplicabile ale notificării privind drepturile de autor. Toate drepturile sunt rezervate.

Rezerva privind modificările: Toate informațiile, conținutul, legăturile sau alte mesaje pot fi modificate de către autori, în orice moment, fără notificare sau explicație prealabilă. Cu toate acestea, toți membrii consorțiului trebuie să fie informați.

Drepturi de autor

© Copyright 2022

Proiectul VELA:

Abilitarea VET prin
abordări inovatoare și incluzive de învățare

Proiect Ref. Nr:

2021-1-IT01-KA220-VET-000032964

Consortiul proiectului:

Solicitant - LP: I.E.R.F.F.O.P. ONLUS

Partener - P1: PCX COMPUTERS & INFORMATION SYSTEMS LTD (PCX)

Partener - P2: ORANGE HILL Sp. z o.o.

Partener - P3: CENTRUL PENTRU PROMOVAREA INVATARII PERMANENTE TIMISOARA ASOCIATIA

Partener - P4: PRISM IMPRESA SOCIALE S.R.L.

Partener - P5: UNIVERSIDAD DE ALCALA

CUPRINS

INTRODUCERE	4
METODOLOGIE	6
SISTEMUL DE EDUCAȚIE ȘI FORMARE PROFESIONALĂ ÎN EUROPA. ANALIZA CELOR CINCI ȚĂRI DIN CADRUL PROIECTULUI VELA.....	8
ANALIZA ITALIEI	8
ANALIZA SPANIEI	11
ANALIZA POLONIEI	14
ANALIZA ROMÂNIEI	16
ANALIZA CIPRULUI.....	19
BUNE PRACTICI ÎN CELE CINCI ȚĂRI ALE PROIECTULUI VELA	22
BUNE PRACTICI: CAZUL ITALIEI	22
BUNE PRACTICI: CAZUL SPANIEI	24
BUNE PRACTICI: CAZUL POLONIEI	26
BUNE PRACTICI: CAZUL ROMÂNIEI.....	29
BUNE PRACTICI: CAZUL CIPRULUI	30
BUNE PRACTICI DIN ALTE CINCI NAȚIUNI EUROPENE	33
BUNE PRACTICI: CAZUL GERMANIEI	33
BUNE PRACTICI: CAZUL BULGARIEI	34
BUNE PRACTICI: CAZUL FRANȚEI.....	36
BUNE PRACTICI: CAZUL REGATULUI UNIT.....	38
BUNE PRACTICI: CAZUL GRECIEI	40
CERCETARE PE TEREN: CONTRIBUȚIILE FURNIZORILOR DE EFP CU PRIVIRE LA METODA EDUCAȚIONALĂ DIGITALĂ INCLUZIVĂ	42
CONCLUZIE	45
BIBLIOGRAFIE	46
LINKOGRAFIE	47

Introducere

Raportul transnațional include sugestii, recomandări și orientări specifice pentru dezvoltarea unui pachet ușor de utilizat.

Șocul crizei COVID-19 asupra educației a fost fără precedent. Aceasta a dat timpul înapoi în ceea ce privește atingerea obiectivelor internaționale în materie de educație și i-a afectat în mod disproporționat pe cei mai vulnerabili. Potrivit "ONU - Policy Brief: Education during Covid-19 and beyond", mai mult de 1,5 elvi de pe întreaga planetă sunt sau au fost afectați de lipsa de sens educațional din cauza pandemiei COVID-19. Cu toate acestea, sistemele de educație și formare profesională (VET) sunt afectate în mod unic și au primit o atenție limitată în comparație cu alte părți ale sistemului de educație și sunt adesea considerate ca având un statut inferior. În timp ce pentru școlile obișnuite, guvernele au adoptat protocoale pentru a permite elevilor să se întoarcă la școală, în domeniul VET există o neglijență periculoasă. Există o varietate enormă de instrumente la dispoziția profesorilor și a formatorilor pentru a-și crea propriile materiale și medii de învățare, dar majoritatea acestora nu sunt specifice VET.

Materialul gata pregătit cu conținut specific VET este mult mai puțin dezvoltat. În cele mai multe cazuri, instrumentele furnizate de părțile interesate publice sau private se concentrează exclusiv pe cunoștințe teoretice. Există riscul ca elevii din VET să fie dezavantajați în comparație cu elevii din alte filiere educaționale, deoarece se depun mai multe eforturi pentru materiile școlare generale. Această situație extraordinară reprezintă o oportunitate atât pentru furnizorii de EFP, cât și pentru cursanți, de a-și dezvolta competențele digitale.

Proiectul VELA (VET Empowerment through innovative and inclusive Learning Approaches), (nr. de referință 2021-1-IT01-KA220-VET-000032964), finanțat prin programul Erasmus+, are ca scop prezentarea formelor actuale și de perspectivă ale metodelor de educație digitală incluzivă și de îmbunătățire a competențelor prin instrumente digitale pentru profesioniștii potențiali și actuali de pe piață și discutarea lacunelor din aceste domenii și a nevoilor grupurilor țintă din țările partenere și din UE.

Obiectivul general al proiectului este de a construi o societate mai durabilă și mai rezistentă în UE, îmbunătățind furnizarea de educație și formare după criza COVID-19, sprijinind inovarea și incluziunea grupurilor vulnerabile.

Proiectul dorește să sprijine furnizorii de educație și formare profesională pentru a aborda procesele de predare și învățare prin dezvoltarea și implementarea unor noi abordări de predare și învățare mai relevante și pentru a consolida grupurile vulnerabile în confruntarea cu

provocările reprezentate de recenta trecere bruscă la învățământul online și la distanță, promovând în același timp egalitatea de șanse și accesul tuturor.

Metodologie

În ultimul an, toate națiunile europene au fost nevoite să ofere răspunsuri care să atenueze impactul crizei din sectorul educației generate de pandemie. Lumea educației a suferit întârzieri majore, dar nu s-a oprit datorită intervenției a numeroși actori locali care au încercat să găsească soluții inovatoare la o problemă nemaîntâlnită în trecutul recent. Având în vedere amploarea uriașă a crizei și proliferarea rapidă a inițiativelor locale, a fost dificil să se țină pasul cu toate acțiunile care au făcut posibilă continuarea formării în sectorul VET.

De aceea, scopul acestui raport este de a prezenta în mod colectiv formele actuale și de perspectivă ale metodelor de educație digitală incluzivă și de actualizare a competențelor prin intermediul instrumentelor digitale pentru potențialii și actualii profesioniști de pe piață și de a discuta despre lacunele din aceste domenii și despre nevoile grupurilor țintă din țările partenere și din UE.

Grupurile țintă luate în considerare pentru a dezvolta această analiză se caracterizează prin:

- ▲ Educatorii, facilitatorii și furnizorii de educație și formare profesională, conduși de necesitatea de a-și spori competențele digitale pentru a facilita implicarea grupurilor vulnerabile în procesul educațional;
- ▲ Managerii de proiect, liderii comunității, instructorii și asistenții sociali care sunt interesați să își îmbunătățească abilitățile de utilizare a instrumentelor digitale inovatoare pentru creșterea calității educației online.

Acest rezultat reprezintă cadrul teoretic pe care se vor baza următoarele rezultate ale proiectului. În special, **prezentul Manual va aduna în principal informații** despre:

- ▲ Cercetări/studii de caz la nivel european și internațional privind metodele de educație digitală incluzivă și cele mai bune practici validate;
- ▲ Cercetare/studii de caz la nivel european și internațional privind beneficiile învățării online și ale incluziunii prin intermediul instrumentelor digitale inovatoare;
- ▲ Contribuțiile directe ale furnizorilor de educație și formare profesională ce au apărut la răspunsurile acestora la sondajul redactat anterior de parteneriatul proiectului.

Acest rezultat se concentrează în special pe metodologia și aplicațiile de învățare online deja dezvoltate, pentru a avea un punct de plecare validat pentru a defini și dezvolta soluții digitale de înaltă calitate și incluzive pentru a preda/învăța. Cercetarea se va desfășura pe un spectru larg, încercând să aducă idei inovatoare și bune practici nu doar din țările partenere, ci din toate națiunile europene.

Resursele au fost concepute pentru a fi utilizate în mod autonom de către educatorii VET care se ocupă de cursanți aflați în dificultate și vor avea un potențial implicit de transfer în contexte de învățare formală, non-formală și informală, deci chiar dincolo de domeniul de cercetare pentru care au fost concepute.

În primul rând, cercetarea analizează programele, sistemul și instrumentele de educație și formare profesională din fiecare parte a țării, încercând să se concentreze asupra dificultăților naționale cu care s-a confruntat sistemul de educație și formare profesională în timpul pandemiei de Coronavirus.

Sistemul de educație și formare profesională în Europa. Analiza celor cinci țări din cadrul proiectului VELA

Analiza Italiei

Toate entitățile sistemului educațional italian care pot fi raportate la expresia europeană VET se prezintă ca o sumă de elemente greu de raportat la un design organic, nici din punctul de vedere al modelului formativ, nici din cel care definește legăturile dintre referințele profesionale și referințele de formare, nici din punctul de vedere al modului în care sunt concepute și urmărite obiectivele educaționale, culturale și profesionale specifice acestui sector. În structura sistemului de educație și formare tehnică și profesională italiană putem urmări patru mari componente:

Învățământul tehnic este cel mai relevant, cel care este propus mai ales ca un aspect specific al contextului italian, care prezintă, alături de un număr de institute importante și de o puternică tradiție tehnică în sens propriu, o zonă de institute puternic marcată de o abordare culturală enciclopedică.

Educația și formarea profesională a avut intenția de a oferi cadre operaționale pentru industrie, dar care în cele ce urmează se caracterizează prin faptul că este "școala populară" în învățământul secundar superior.

Componenta de Educație și Formare Profesională, care se prezintă puternic diferențiată atât prin tipul de intervenție (există o zonă cu un puternic caracter de "educație profesională" a instituțiilor de formare cu competențe pedagogice și organizatorice-structurale, pe lângă o alta de natură mai mult asistențială, destinată recuperării adolescenților aflați în dificultate și disconfort), cât și pentru teritorii (prezența acestui subsistem este capilară în Nordul și o parte din Centru, în timp ce în Sudul Italiei se înregistrează un proces de închidere a traseelor existente în ultimii ani)

Componenta de ucenicie - deși reprezintă o componentă a drepturilor/indatorirea educației și formării - nu a reprezentat niciodată, nici din punct de vedere calitativ și nici cantitativ, un model de formare particular.

Sistemul de educație și formare cuprinde:

1. educație preșcolară (nivel ISCED 0);
2. învățământ primar și secundar inferior integrat (nivelurile ISCED 1 și 2)
3. învățământul secundar superior (nivel ISCED 344, numit și al doilea ciclu de învățământ);
4. învățământ post-secundar (IFTS- numai profesional - nivel ISCED 453, EQF 4);

5. Învățământul superior (nivel ISCED 453, EQF 5 pentru programele tehnice superioare), nivel ISCED 667, EQF 6, niveluri ISCED 667-767 EQF 7, nivel ISCED 768-864, EQF 8). Educația preșcolară nu este obligatorie și este asigurată de serviciile educaționale pentru copiii cu vârste mai mici de trei ani gestionate de regiuni, în timp ce pentru vârstele de 3-6 ani este disponibilă în școlile preșcolare care funcționează sub responsabilitatea Ministerului Educației.

Învățământul obligatoriu începe la vârsta de 6 ani și durează 10 ani, până la 16 ani. Acesta acoperă întregul prim ciclu de învățământ (învățământul primar și secundar inferior și doi ani din al doilea ciclu - învățământul secundar superior).

Ultimii doi ani de învățământ obligatoriu pot fi urmați fie într-o școală secundară superioară, fie în cadrul sistemului regional de învățământ profesional și tehnic.

Învățământul secundar superior oferă atât programe generale, cât și programe vocaționale (tehnice și profesionale). Durata studiilor este de cinci ani. La finalul învățământului secundar superior, elevii care promovează cu succes examenul final primesc un certificat care le oferă acces la învățământul superior.

Următoarele institute oferă educație la nivel superior:

1. universități (inclusiv politehnici);
2. institute de educație artistică, muzicală și de dans de nivel înalt (Afam);
3. școli superioare pentru mediatori lingvistici (SSML);
4. institute tehnice superioare (ITS).

Accesul la universitate, la institutele de educație artistică, muzicală și de dans de nivel înalt și la școlile superioare pentru programele de mediatori lingvistici se adresează exclusiv elevilor care au obținut un certificat de absolvire a învățământului secundar superior. Ministerul Educației și instituțiile individuale stabilesc condițiile specifice de admitere.

Cursurile din cadrul institutelor tehnice superioare (ITS) sunt accesibile elevilor care dețin un certificat de absolvire a învățământului secundar superior și elevilor care au urmat un curs profesional regional de patru ani urmat de un curs suplimentar de un an în sistemul de învățământ și formare tehnică superioară (IFTS). Institutele tehnice superioare oferă programe de licență cu ciclu scurt, în conformitate cu structura de la Bologna.

La nivelul secundar superior sunt oferite următoarele programe VET:

- ▲ programe de cinci ani (nivelul 4 al EQF) la școlile tehnice care conduc la diplome de învățământ tehnic; la școlile profesionale care conduc la diplome de învățământ profesional. Programele combină educația generală și VET și pot fi oferite și sub formă de formare în alternanță. Absolvenții au acces la învățământul superior;
- ▲ programe de trei ani care conduc la o calificare profesională (nivel 3 EQF);
- ▲ programe cu durata de patru ani care conduc la o diplomă profesională de tehnician (nivel 4 EQF).

La nivel post-secundar, VET este oferit sub formă de învățământ tehnic superior pentru absolvenții programelor de învățământ secundar superior cu durata de cinci ani sau ai programelor de învățământ profesional și de formare profesională cu durata de patru ani care au promovat examenele de admitere:

Cursuri de învățământ superior tehnic și de formare profesională (IFTS):

- ▲ programe postliceale non-academice cu durata de un an care conduc la un certificat de specializare tehnică înaltă (nivel 4 EQF);
- ▲ programe de institut tehnic superior (ITS): programe postliceale non-academice cu durata de doi sau trei ani, care conduc la o diplomă tehnică de nivel înalt (nivel 5 EQF).

Formarea profesională pentru adulți este oferită de o serie de furnizori publici și privați diferiți. Aceasta include programe care conduc la calificări VET din învățământul secundar superior pentru a asigura oportunități de progres pentru persoanele slab calificate. Aceste programe sunt oferite de centrele provinciale de educație a adulților (CPIA) aflate în subordinea Ministerului Educației.

Formarea profesională continuă se adresează în principal persoanelor angajate. Cele mai multe resurse pentru formarea continuă au fost planificate și gestionate de regiuni și provincii autonome (care au folosit în principal ca sursă programele operaționale regionale ale Fondului social european) și de partenerii sociali (prin intermediul fondurilor interprofesionale).

Programele de formare profesională continuă urmăresc trei obiective:

1. menținerea/îmbunătățirea competențelor și abilităților;
2. competitivitatea și inovarea corporativă;
3. formare obligatorie.

Formarea obligatorie cuprinde cursuri obligatorii legate de cerințele specifice muncii, pentru care angajatorul trebuie să se asigure că un lucrător a primit o formare adecvată, adaptată la nevoile și condițiile de la locul de muncă. Este obligatorie formarea la locul de muncă (obligatorie pentru angajator prin lege, pentru toți angajații din anumite ocupații, de exemplu, sănătate și siguranță). Există, de asemenea, unele cursuri de formare obligatorii prin lege pentru anumite sarcini periculoase sau potențial periculoase (de ex, conducerea unui stivuitor), cursuri de formare pentru serviciile de prevenire (de exemplu, medicii de medicina muncii pot fi obligați prin lege să facă anumite cursuri de formare în mod regulat, precum și pentru lucrătorii din sectorul alimentar în ceea ce privește respectarea protocolului alimentar HACCP (Hazard Analysis and Critical Control Point), cursuri de formare pentru reprezentanții de securitate care se ocupă de problemele de securitate și sănătate în muncă la nivelul întreprinderii și cursuri de formare pentru măsurile de prim ajutor (prin lege, un anumit număr de persoane trebuie să fie capabile să ofere primul ajutor), cursuri de formare pentru lucrători pentru a se proteja pe ei înșiși și pe alții (de exemplu, exerciții de incendiu). Beneficiarii pot obține o calificare formală.

Analiza Spaniei

În conformitate cu legislația spaniolă (Legea 5/2002), VET este definită ca fiind "ansamblul de activități de formare care pregătesc persoanele pentru performanțe calificate în diverse ocupații, accesul la un loc de muncă și participarea activă la viața socială, culturală și economică. Aceasta acoperă programele de formare incluse în IVET (formare profesională inițială) și CVET (formare profesională continuă), pentru a permite calificarea, perfecționarea și recalificarea. EFP inițială (IVET) se adresează în principal tinerilor, deși este deschisă și adulților care doresc să dobândească o calificare. Formarea profesională în vederea ocupării unui loc de muncă este oferită atât pentru lucrătorii angajați, cât și pentru șomeri. Ministerul Educației și Formării Profesionale și Ministerul Muncii, Migrației și Securității Sociale sunt responsabile pentru sistemul de EFP din Spania.

Învățământul oferit din copilărie până la sfârșitul școlii primare (obligatoriu, 6 ani, elevii cu vârste cuprinse între 6 și 12 ani) nu include programe de formare profesională. Învățământul secundar inferior (cunoscut sub numele de ESO în limba spaniolă), este a doua și ultima etapă a învățământului obligatoriu care cuprinde patru ani de pre-liceu (de la 12 la 16 ani). După absolvire, elevii primesc certificatul de învățământ secundar inferior (título ESO, ISCED 2) care le permite accesul la liceu (bachillerato), la învățământul profesional intermediar (FP de grado medio) sau pe piața muncii. Elevii care nu obțin diploma ESO primesc un certificat oficial de învățământ obligatoriu, care detaliază anii studiați și notele obținute.

Reforma educației din 2013 a introdus o cale profesională alternativă (FP Básica sau FP Básica) deschisă elevilor ESO în vârstă de 15 ani, care îndeplinesc anumite cerințe de vârstă și de studii. Elevii care promovează acest program VET de bază primesc o diplomă cu valabilitate academică

și profesională (Título profesional básico). Ciclurile VET de bază se desfășoară în cadrul unui program de 2 ani, cu 2 000 de ore de formare teoretică și practică, din care minimum 240 de ore la locul de muncă. Acesta oferă acces direct la ciclurile intermediare de EFP și posibilitatea de a susține un examen pentru obținerea diplomei ESO, deschizând accesul la programele de învățământ secundar general superior. Elevii care termină VET de bază vor obține direct diploma ESO dacă personalul didactic consideră că au atins obiectivele și competențele necesare nivelului ESO. Învățământul secundar superior cuprinde liceul (ruta academică generală, bachillerato) și VET intermediar, niciunul dintre acestea nefiind obligatoriu. Liceul (bachillerato) include doi ani academici care sunt urmați în mod normal între 16 și 18 ani. Există un curriculum de bază cu materii obligatorii și o parte specializată cu mai multe opțiuni preselectate pe care elevul le poate alege singur. În urma absolvirii cu succes, elevii obțin diploma de învățământ secundar superior (título de Bachillerato, ISCED 3), care le oferă acces direct la programe VET superioare (ISCED 5) și, cu un examen de admitere la universitate, la studii universitare (ISCED 6).

Formarea profesională intermediară are 2 000 de ore de formare, împărțite în doi ani universitari. Elevii care finalizează cu succes aceste programe primesc o diplomă de tehnician (título de Técnico) în specialitatea respectivă. Începând cu anul universitar 2016/17, această calificare le oferă elevilor acces direct la VET de nivel superior.

Învățământul terțiar include programe profesionale (ISCED 5) și academice (ISCED 6-8). Durata programelor de învățământ profesional superior (ISCED 5) este de 2 000 de ore pe parcursul a doi ani universitari. Aceste studii duc la obținerea unei diplome de tehnician superior (título de Técnico Superior) care oferă acces la studii universitare conexe. Studiile universitare (ISCED 6-8) includ programe de licență, masterat și doctorat.

Programele VET în sistemul de ocupare a forței de muncă

Formarea profesională în vederea ocupării unui loc de muncă este de competența Ministerului Muncii și a regiunilor. Aceasta include programe de formare atât pentru lucrătorii angajați, cât și pentru șomeri, cu scopul de a îmbunătăți capacitatea de inserție profesională a populației prin formare sau reconversie profesională. De asemenea, oferă o oportunitate pentru persoanele care au părăsit sistemul de învățământ cu calificări scăzute sau fără calificări de a-și îmbunătăți competențele și abilitățile sau nivelul de calificare. Se bazează pe cooperarea dintre autoritățile din domeniul muncii și agenții sociali (angajatori și sindicate) la nivel național și regional, precum și pe negocierea colectivă sectorială la nivel național, constituind astfel un cadru unic bazat pe acordurile încheiate între partenerii sociali și guvern.

Diferitele scheme de finanțare pentru programele de formare profesională disponibile gratuit pentru șomeri și lucrători angajați sunt următoarele:

1. Formarea organizată de întreprinderi pentru angajații lor (formación programada por la empresa), finanțată prin reduceri din ceea ce trebuie să plătească întreprinderile la asigurările sociale;
2. Programe de formare subvenționate prin intermediul unor cereri de propuneri deschise, cum ar fi programele de formare sectorială și intersectorială pentru salariați și lucrători independenți, inclusiv pentru cei care lucrează în economia socială (cooperative) (cunoscute sub numele de planes de formación intersectoriales, sectoriales, autónomos, y economía social);
3. Programe de formare subvenționate pentru șomeri, inclusiv "planuri de formare" (planes de formación) care vizează satisfacerea nevoilor identificate de serviciile publice de ocupare a forței de muncă și programe de formare specifice. Acestea sunt finanțate prin intermediul unor cereri de oferte deschise;
4. Alte inițiative de formare, cum ar fi permisele individuale de formare (permisos individuales de formación -PIF), formarea în alternanță (formación en alternancia), formarea funcționarilor publici, formarea în penitenciare, printre altele. Modul în care sunt finanțate aceste inițiative variază foarte mult, în funcție de programele și instituțiile specifice.

Sistemul de dezvoltare profesională continuă a formatorilor și educatorilor VET

La fel ca în majoritatea țărilor din UE, învățământul profesional și tehnic oficial necesită studii superioare ca nivel de acces la profesia de profesor; în Spania (ca și în alte țări precum Cehia, Finlanda, Franța, Islanda, Norvegia, Portugalia, România, Spania, Republica Cehă), profesorii au nevoie de o diplomă de master. Chiar mai mult, candidații trebuie să fi absolvit învățământul terțiar pedagogic înainte de a preda, la fel ca în alte țări precum Bulgaria, Estonia, Cipru, Letonia, Ungaria sau Slovenia.

La fel ca în majoritatea țărilor din UE, formarea inițială a cadrelor didactice din Spania include practica (stagii) în școli sub supravegherea unor profesori cu experiență. În cazul profesorilor de discipline profesionale practice, pot fi acceptate niveluri mai scăzute de calificare completate de experiență profesională. Nu există o formare inițială a cadrelor didactice pentru acest grup. Profesioniștii de pe piața forței de muncă pot preda în învățământul profesional și tehnic, modalitățile de angajare și cerințele de calificare fiind destul de flexibile, cu excepția cazului în care aceștia decid să devină profesori cu normă întreagă. În învățământul non-regular, în VET informală sau în formarea în vederea ocupării unui loc de muncă, profesorilor și instructorilor li se solicită acreditări specifice pe partea tehnică sau de conținut, în funcție de subiectul specific:

aspectele pedagogice nu sunt luate în considerare în aceste acreditări, ci doar conținutul și o eventuală experiență anterioară în domeniul de lucru specific.

La fel ca în majoritatea țărilor din UE, Spania susține ideea că profesorii ar trebui să își actualizeze cunoștințele, abilitățile și competențele. În general, se consideră că, deși competențele pedagogice ale profesorilor din școlile VET sunt, în general, considerate adecvate, majoritatea țărilor indică o nevoie tot mai mare ca profesorii VET să țină pasul cu realitățile din industrie și cu nevoile în schimbare ale pieței muncii. În Spania, participarea la programe de DPC (dezvoltare profesională continuă) se traduce prin bonusuri salariale pentru profesori. Dimpotrivă, formatorii din cadrul întreprinderii (mentorii) trebuie, de obicei, să îndeplinească cerințele inițiale înainte de a începe și nu sunt obligați să urmeze ulterior programe de DPC.

La fel ca în majoritatea țărilor din UE, în Spania, cursurile sau programele de formare acreditate sunt considerate DPC, în timp ce nu există nicio validare sau recunoaștere a competențelor dobândite în timpul predării sau formării. Ministerul Educației, precum și Departamentul de Educație al Regiunilor oferă anual programe de formare gratuite pentru toți profesorii din învățământul non-universitar în centre publice sau chiar în centre finanțate parțial de autorități.

Analiza Poloniei

EEP oferită la nivel secundar:

1. programul sectorial de trei ani din prima etapă (branżowe szkoły I stopnia) introdus în 2017 fac parte din sistemul formal de educație și formare. Acest program este disponibil pentru absolvenții de școală primară. Programul sectorial de primă etapă combină educația generală și profesională și conduce la o diplomă de calificare profesională pentru o ocupație cu o singură calificare.
2. programul sectorial de doi ani din a doua etapă a început să funcționeze în anul școlar 2020/21. Acest program sectorial din a doua etapă are ca scop dezvoltarea în continuare a calificărilor profesionale obținute în cadrul programului sectorial din prima etapă și este disponibil pentru absolvenții programelor sectoriale din prima etapă - de obicei tineri de 18 ani. Programul sectorial din etapa a doua conduce la o diplomă de calificare profesională pentru ocupații care constă în două calificări.
3. programele de cinci ani de învățământ secundar superior profesional (technika) fac parte din sistemul formal de educație și formare. Acest program este disponibil pentru absolvenții de școală primară, de obicei în vârstă de 15 ani, adică cei care au primit certificatul de absolvire a școlii primare. Programul secundar superior profesional combină

educația generală și profesională și conduce la o diplomă de calificare profesională pentru ocupații care constă în două calificări după promovarea examenului profesional de stat. Directorul școlii decide cu privire la ponderea învățării la locul de muncă, însă aceasta nu poate fi mai mică de 50% din orele prevăzute pentru învățământul profesional (care combină atât pregătirea practică, cât și cea teoretică). Absolvenții acestor programe, după promovarea examenului de absolvire a liceului (matura), sunt eligibili pentru a continua învățământul terțiar.

4. programul special de formare profesională de trei ani (szkoły specjalne przysposabiające do pracy) pentru elevii cu nevoi educaționale speciale (SEN) conduce la obținerea unui certificat de pregătire profesională. Acest program este conceput pentru cursanții cu dizabilități intelectuale moderate și severe sau cu dizabilități multiple.
5. clasele de pregătire pentru muncă sunt disponibile pentru elevii cu nevoi educaționale speciale din clasele a șaptea și a opta din școala primară (nivel secundar inferior) pentru elevii cu vârsta de 15 ani și mai mult (oddziały przysposabiające do pracy).

Nivel post-secundar

La nivelul post-secundar non-terțiar, calificările profesionale pot fi obținute în cadrul unor programe școlare de un an sau doi ani și jumătate (szkoły policealne). Programele postsecundare fac parte din sistemul formal de educație și formare și sunt disponibile pentru absolvenții programelor de învățământ secundar superior general și profesional (de obicei, tineri de 19 și 20 de ani), precum și în viitor - programele sectoriale din etapa a doua (de obicei, tineri de 20 de ani). Aceste programe sunt strict profesionale și nu includ educație generală.

Învățarea în rândul adulților și EFP extrașcolară

Învățarea pentru adulți și VET extrașcolară este disponibilă în centrele de formare continuă, centrele de formare practică, centrele de perfecționare și de dezvoltare profesională și școlile de formare profesională inițială (IVET) care oferă cursuri de formare profesională inițială:

- ▲ cursuri de calificare profesională (kwalifikacyjne kursy zawodowe) bazate pe programele de calificare pentru o anumită ocupație; acestea permit cursanților să susțină examenul profesional de stat și să obțină un certificat de calificare profesională;

- ▲ cursuri de competențe profesionale bazate pe programul de bază al EFP, inclusiv rezultatele învățării pentru o calificare sau rezultatele învățării comune pentru toate ocupațiile;
- ▲ cursuri de competențe generale care se bazează pe programul de învățământ general;
- ▲ cursuri teoretice pentru angajații minori.

Adulții, inclusiv șomerii, pot urma, de asemenea, cursuri de formare profesională prin intermediul unor companii de formare profesională și al altor instituții de educație non-formală. Din 2016, calificările bazate pe programele de studii ale unor astfel de cursuri pot fi incluse în cadrul național al calificărilor.

EFP în învățământul superior

Legea privind învățământul superior din Polonia distinge diferite tipuri de instituții de învățământ superior: academice, profesionale și altele, cum ar fi cele medicale sau militare. Cel de-al doilea tip de școală oferă programe de studii de ciclul I (licență) și de ciclul II (masterat), precum și studii de masterat uniforme, dar nu și programe de doctorat. De asemenea, școlile profesionale din învățământul superior nu sunt obligate să efectueze cercetări științifice și să formeze personal academic.

Descrierea sistemului de educație și formare profesională din Polonia se bazează pe raportul "Vocational education and training in Europe: Polonia 2018", elaborat de Centrul European pentru Dezvoltarea Formării Profesionale.

Analiza României

Problemele cu care se confruntă România și obiectivele sale naționale în materie de educație și formare profesională inițială și continuă - creșterea calității și relevanței acesteia - sunt strâns legate de cele de la nivelul UE. Națiunea își propune să diminueze părăsirea timpurie a educației și formării profesionale și să crească participarea la învățarea adulților prin adaptarea continuă a sistemului său divers de EFP cu trasee vocaționale, profesionale și tehnologice. Acestea sunt două domenii în care există un spațiu semnificativ de îmbunătățire în comparație cu alte state membre. Printre măsurile care au potențialul de a influența schimbarea se numără promovarea programelor de perfecționare, reintegrarea persoanelor în educație și formare prin programe de a doua șansă, extinderea ucenicilor și a altor programe de învățare la locul de muncă.

Obiectivele strategice naționale în materie de EFP sunt de a face din EFP o primă opțiune prin punerea la dispoziție a serviciilor de consiliere pentru toți cei care încep să învețe EFP, prin consolidarea competențelor esențiale, prin promovarea și recompensarea excelenței în EFP și altele. Lista ambițioasă de obiective este completată de instrumente de urmărire a carierelor absolvenților și de creșterea influenței partenerilor sociali în elaborarea politicilor.

Constituția garantează gratuitatea învățământului public, inclusiv a celui terțiar. Obiectivele generale, scopurile, principiile, structura și organizarea sistemului de educație și formare sunt descrise în Legea națională a educației (2011). Aceasta definește următoarele niveluri de educație:

1. educație timpurie (de la 0 la 6 ani):
  - ▲ înainte de nivelul preșcolar (de la 0 la 3 ani)
  - ▲ educație preșcolară (între 3 și 6 ani)
2. învățământ primar (ISCED 1):
  - ▲ clasa pregătitoare (6-7 ani)
  - ▲ clasele I-IV
3. învățământul secundar:
  - ▲ învățământul secundar inferior (ISCED 2, clasele 5-8), numit și "gimnaziu" (gimnaziu)
  - ▲ învățământul secundar superior (ISCED 3), denumit și "învățământ secundar superior", care cuprinde:
    - a) programe generale și VET (vocaționale și tehnologice) cu durata de patru ani (clasele 9-12) care oferă acces la învățământul superior;
    - b) programe VET de trei ani în școli (denumite la nivel național programe "profesionale" și care pot fi oferite ca programe VET duale)
    - c) programe VET scurte (720 de ore de formare practică);
4. programe VET postliceale (ISCED 4, postliceu);
5. învățământ superior (ISCED 5-8).

Sunt necesare toate cele trei niveluri de școlarizare: primar, secundar inferior și primii doi ani de liceu (clasele a 9-a și a 10-a). (11 ani în total). Cursanții își continuă studiile în învățământul secundar superior, fie general, fie profesional, după ce termină învățământul secundar inferior. Pentru a se înscrie, cursanții trebuie să prezinte diploma de absolvire a învățământului secundar

inferior, rezultatele la examenele naționale și foile de parcurs cu notele finale la toate materiile. Examenele naționale se referă la matematică, limba maternă (în cazul în care aceasta nu este limba română), precum și la limba și literatura română. Instituțiile de învățământ profesional și tehnic pot organiza teste de admitere dacă numărul de locuri disponibile este mai mic decât numărul de cereri din partea absolvenților de gimnaziu.

Nu există programe oficiale de educație și formare profesională în învățământul superior. Dar unele programe de licență și de masterat sunt mai axate pe aplicații practice decât altele. Toți absolvenții de învățământ secundar superior trebuie să fi susținut examenele de bacalaureat pentru a se înscrie în învățământul superior.

Minoritățile etnice au dreptul de a urma toate formele, nivelurile și tipurile de educație în limba lor maternă (inclusiv în învățământul terțiar). În funcție de tipul și de gravitatea nevoilor recunoscute, învățământul pentru nevoi speciale se oferă fie în școli convenționale, fie în școli specializate. Conducerea școlii ar putea alege să ofere activități extracurriculare (Programul Școală după școală). În conformitate cu reglementările în vigoare, instituțiile de învățământ non-profit gestionează învățământul și formarea privată la toate nivelurile și în toate formele.

Formarea profesională inițială și continuă sunt reglementate de guvern.

La nivelul post-secundar și secundar superior, se oferă educație și formare profesională inițială. Elevii se pot înscrie în învățământul profesional și tehnic secundar superior încă de la vârsta de 15 ani. (clasa a 9-a). În cadrul VET din învățământul secundar superior, se pot obține certificări prin programe vocaționale, tehnice și profesionale. În sensul prezentului raport, toate tipurile de învățământ profesional, tehnologic și profesional (inclusiv programele de scurtă durată) vor fi denumite EFP inițială, în conformitate cu caracteristicile lor care se încadrează în definiția europeană largă a EFP, care "are ca scop dotarea persoanelor cu cunoștințe, know-how, aptitudini și/sau competențe necesare în anumite ocupații sau în general". (Cedefop, 2014).

Cursanții VET inițiale pot alege între următoarele forme de studiu:

- ▲ Învățare în timpul zilei (cel mai popular)
- ▲ cursuri de seară
- ▲ învățarea la locul de muncă
- ▲ formă dublă

Furnizorii inițiali de VET sunt:

- ▲ licee/colegii tehnologice, care oferă programe tehnologice de patru ani care conduc la nivelul 4 al EQF sau programe profesionale de trei ani
- ▲ școli profesionale, care oferă programe profesionale de trei ani

- ▲ licee/colegii (vocaționale) militare, de teologie, de sport, de arte și pedagogie, care oferă programe vocaționale
- ▲ licee postliceale (sau "școli postliceale"), care oferă programe VET postliceale; acestea sunt adesea departamente independente în cadrul colegiilor tehnice sau al universităților.

Începând de la vârsta de 16 ani, elevii se pot înscrie la cursuri de formare profesională continuă, cunoscute sub numele de formare profesională pentru adulți. Programele de formare profesională ajută la dezvoltarea competențelor deja obținute ca parte a unei calificări existente, la dobândirea de noi competențe în același domeniu de angajare, la învățarea unor competențe fundamentale/cheie sau a unor noi competențe tehnice, specifice unei noi vocații.

Formarea este adesea mai puțin costisitoare decât formarea profesională inițială, se bazează pe standarde distincte și este adaptată la o anumită vocație. Deși există anumite excepții, subiectele generale nu fac parte din EFP continuă. Aceasta este oferită în următoarele moduri de către organizații de formare acreditate, publice și private, care țin cont de cerințele întreprinderilor și de cerințele de competențe fundamentale ale adulților:

- ▲ ucenicia la locul de muncă
- ▲ stagii pentru absolvenții de învățământ superior
- ▲ cursuri de formare pentru adulți

Analiza Ciprului

În Cipru, educația s-a dezvoltat semnificativ după 1960, când Cipru și-a obținut independența și când economia cipriotă a cunoscut o creștere spectaculoasă. În Cipru, învățământul este disponibil de la nivelul preșcolar până la cel postuniversitar. Ea este obligatorie în învățământul preșcolar, primar (clasele unu-șase) și în învățământul secundar inferior (clasele șapte-nouă) până când elevul împlinește vârsta de 15 ani.

Cel mai timpuriu nivel la care sunt disponibile educația și formarea profesională este nivelul secundar superior al școlilor tehnice, inclusiv al școlilor tehnice serale. De asemenea, VET este disponibil prin sistemul de ucenicie, care acceptă elevii care părăsesc învățământul formal între clasele a 8-a și a 10-a.

Învățământul profesional și tehnic la nivel terțiar este oferit în patru institute/collegii publice aflate sub jurisdicția diferitelor ministere și în mai multe colegii private. Institutele cunoscute anterior sub denumirea de institute de educație și formare profesională postliceală (VETI) sunt

acum instituții publice superioare non-universitare, în urma acreditării lor de către Agenția cipriotă de asigurare a calității și de acreditare pentru învățământul superior (CYQAA) în 2017.

În plus, în Cipru, formarea profesională este disponibilă pe scară largă pentru persoanele angajate, șomeri, alte grupuri cu risc de excludere de pe piața muncii și adulți în general, prin intermediul unor instituții publice și private, cum ar fi colegii, instituții de formare, firme de consultanță și întreprinderi.

Tipurile de formare profesională și educațională din Cipru sunt:

1. Ucenicie: un program inițial de formare profesională inițială de doi ani care oferă formare practică și teoretică tinerilor care nu au absolvit cu succes învățământul secundar obligatoriu și care doresc să fie angajați calificați în profesii tehnice.
2. EFP la nivelul secundar superior: asigurată în cadrul școlilor tehnice pentru elevii cu vârste cuprinse între 15 și 18 ani, al școlilor tehnice serale și al cursurilor de după-amiază și serale ale școlilor tehnice pentru adulți.
3. Învățământ tehnic și profesional formal de nivel secundar superior: oferit gratuit atât în direcția teoretică, cât și în direcția practică, durata studiilor este de trei ani pentru ambele direcții, iar elevii își aleg specializarea în primul an de studii.
4. A doua șansă în învățământul profesional inițial formal: Școli tehnice serale, Programe de trei ani ale claselor de după-amiază și serale ale școlilor tehnice.
5. EFP la nivel terțiar: elevii pot dobândi, îmbunătăți sau actualiza calificările și competențele, astfel încât să fie mai bine pregătiți pentru piața muncii (ISCED 454, nivel 5 EQF).
6. Formare profesională pentru persoanele angajate: Principalele organisme care promovează furnizarea de formare profesională pentru persoanele angajate sunt Autoritatea pentru dezvoltarea resurselor umane din Cipru (HRDA), Ministerul Educației, Sportului și Tineretului din Cipru (MoEC), Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Asigurărilor Sociale (MLWSI) și alte ministere și instituții publice. De asemenea, instituții private, cum ar fi colegii, instituții de formare, firme de consultanță și întreprinderi, oferă o varietate de cursuri pentru adulți, inclusiv multe care nu sunt subvenționate de HRDA.
7. Formare profesională pentru șomeri: Principalele organisme care promovează furnizarea de formare pentru șomeri sunt Autoritatea pentru dezvoltarea resurselor umane din Cipru (HRDA) în cooperare cu Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Asigurărilor Sociale (MLWSI) și Ministerul Educației, Sportului și Tineretului din Cipru (MoEC).

8. Formare pentru adulți în general: Principalele organisme care promovează formarea în general pentru adulți sunt Ministerul Educației, Sportului și Tineretului din Cipru (MoEC) și Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Asigurărilor Sociale (MLWSI).

Bune practici în cele cinci țări ale proiectului VELA

Bune practici: cazul Italiei

Titlul bunei practici: Fundația ASPHI onlus

Descriere: Promovarea incluziunii persoanelor cu dizabilități în școală, la locul de muncă și în societate prin utilizarea tehnologiilor digitale.

Grup țintă și profil specific: Persoane cu dizabilități, persoane în vârstă nesuficiente și familiile acestora.

Context și metodologie: Asphi este dedicată formării și consilierii educatorilor, animatorilor, asistenților sociali, îngrijitorilor, precum și activităților de informare și sensibilizare destinate instituțiilor, managerilor de servicii și cetățenilor.

Promovarea incluziunii persoanelor cu dizabilități în școală, la locul de muncă și în societate prin utilizarea tehnologiilor digitale. Fundația își desfășoară activitatea, pe întreg teritoriul național, în sectorul asistenței sociale și socio-sanitare, promovând integrarea persoanelor cu dizabilități sau defavorizate în școală, la locul de muncă și în societate cu ajutorul tehnologiilor informației și comunicațiilor.

Asphi promovează cursuri de IT și telematică care oferă persoanelor cu dizabilități și celor defavorizate instrumentele și cunoștințele necesare pentru a-și desfășura o activitate profesională sau pentru a reduce un dezavantaj. Participarea lor la cercetarea și diseminarea cunoștințelor tehnice și științifice în domeniul tehnologiei informației, telematicii, telecomunicațiilor și al disciplinelor conexe, cu scopul de a crea aplicații pentru persoanele cu dizabilități, este legată de implicarea lor în proiecte naționale și internaționale care vizează întotdeauna dezvoltarea personală a persoanelor cu dizabilități sau defavorizate prin intermediul tehnologiilor informației și comunicațiilor. Asphi promovează cele mai potrivite acțiuni către mediul de afaceri și Administrația Publică și, de asemenea, intervin cu vărsarea de contribuții și donații de valoare modestă, în cazuri deosebit de demne de atenție.

Fundația are valoarea adăugată a 40 de ani de experiență, promovează cultura accesibilității și a uzabilității digitale și a creat un grup de lucru dedicat, de înaltă calificare, alcătuit din persoane cu expertiză tehnică, experți în factori umani, persoane cu dizabilități. ASPHI a creat un grup de lucru dedicat, înalt calificat, alcătuit din persoane cu expertiză tehnică, experți în factori umani și

persoane cu dizabilități. Mai exact, grupul analizează și evaluează sistemele și conținutul digital (site-uri web, aplicații mobile, documente digitale, aplicații de management) ale Organizațiilor publice și private. Grupul de lucru își îndeplinește sarcinile prin completarea unor formulare de feedback.

Metoda educației digitale incluzive

Vă rugăm să descrieți o metodă de educație digitală incluzivă pentru formatorii și cursanții VET. Multe acțiuni se desfășoară în legătură cu această temă. Aici relatez ceea ce se referă la cursul de "Robotică educațională, inteligență artificială/augmentată și predare incluzivă", inerent în învățarea utilizării robotului Thymio, programarea acestuia și familiarizarea cu instrumentele de inteligență artificială prin intermediul limbajului de programare vizuală Scratch, proiectarea de activități multidisciplinare incluzive cu ajutorul instrumentelor învățate.

Printr-un alt proiect al asociației privind matematica și incluziunea în școala primară, sunt puse la dispoziție și resurse pentru activități la domiciliu care pot fi alocate de către profesori și implementate cu sprijinul părinților. Acestea sunt, în principal, caiete de exerciții pentru școala primară sub formă de jocuri care utilizează programe care pot fi descărcate și utilizate pe calculator. Pentru profesorii din școlile primare sunt elaborate ghiduri multimedia gratuite și dovedite, pentru a sprijini "predarea" incluzivă a matematicii, care utilizează, de asemenea, potențialul tehnologiei informației și ia în considerare diferitele stiluri de învățare ale elevilor.

Lacune și neconcordanțe identificate

Lacunele și neconcordanțele dintre instituțiile de învățământ profesional și sector; absența platformelor de învățământ la distanță moodle și remodelarea din cauza pandemiei covid-19. Răspunsul în comparație cu principalele instituții naționale de EFP (ex: Universitatea) a fost net inferior. Nu există linii directoare reale privind durata și modalitatea de desfășurare a cursurilor de perfecționare a formatorilor, răspunsurile la nevoile beneficiarilor vor fi mai lente sau mai puțin adecvate decât celelalte. Cursurile/proiectele oferite sunt ample, dar nu există certitudinea că acestea vor fi confirmate pentru următorii ani; pe această linie nu pare să existe o modalitate consolidată și structurată de programare a serviciilor oferite.

Bune practici: cazul Spaniei

Titlul bunei practici: Federación Mujeres Jóvenes, (Federația femeilor tinere)

subiect: Formare incluzivă și accesibilă pentru femeile șomere sau cu un loc de muncă precar

Federación Mujeres Jóvenes, (Federația Femeilor Tinere) dezvoltă și promovează cursul online "Competențe digitale pentru femeile tinere" ca parte a Programului pentru integrarea socială și pe piața muncii a femeilor tinere, subvenționat de Ministerul Drepturilor Sociale. Acesta este un curs gratuit de formare pentru obținerea permisului european de conducere pe calculator, ECDL/ICDL (European Computer Driving Licence). Formarea se desfășoară online și se adresează în special tuturor femeilor tinere (cu vârsta cuprinsă între 18 și 35 de ani) care sunt șomere, în căutarea primului loc de muncă sau cu un loc de muncă precar și care doresc să-și îmbunătățească situația profesională și de angajare datorită cunoștințelor dobândite în urma cursului sau a acreditării ICDL.

Profilul țintă: Orice femeie tânără (între 18 și 35 de ani) rezidentă în Spania, care dorește să își îmbunătățească situația profesională deoarece este șomeră sau are un loc de muncă precar.

Context și metodologie: Formarea este concepută ca o activitate de 140 de ore. Se desfășoară online prin intermediul platformei Moodle a Campusului de formare al Universității din Alcalá. Aici, participanții pot găsi toate materialele de învățare din 6 module diferite (Cunoștințe fundamentale de utilizare a calculatorului, Cunoștințe fundamentale de aplicații online, Procesare de text, Foi de calcul, Prezentări, Securitate informatică și Marketing digital). Fiecare modul include un limbaj și o abordare integratoare de gen, precum și materiale de învățare accesibile, activități practice și teste. Platforma online este, de asemenea, punctul de contact între cursanți și formatori, având spații comune pentru a împărtăși îndoieli, comentarii, sugestii etc. După finalizarea cursului, participanții pot susține examenele oficiale de certificare ICDL, care combină întrebări teoretice cu întrebări practice de simulare.

Este o bună practică în ceea ce privește adaptarea materialelor de învățare la un limbaj care să includă egalitatea de gen. Aceasta implică evitarea prejudecăților sau prejudecăților inițiale conform cărora tehnologia și informatica sunt un domeniu axat pe bărbați. Materialele sunt concepute ținând cont de standardele și recomandările privind accesibilitatea digitală, astfel încât toată lumea să le poată utiliza în mod eficient, indiferent dacă au vreun fel de handicap sau nevoi speciale. Rezultatele învățării sunt verificate de o terță parte independentă prin intermediul certificării ICDL, care este utilizată pe scară largă în Europa și în întreaga lume. De

asemenea, în fiecare an, cel puțin 15 femei beneficiază de acest curs și își dezvoltă cunoștințele și competențele digitale începând din 2015, totalizând peste 150 în total.

Metoda educației digitale incluzive

Proiectarea și dezvoltarea de activități de eLearning cu un limbaj care să includă egalitatea de gen și materiale accesibile din punct de vedere digital împiedică neglijarea grupurilor dezavantajate, cum ar fi femeile slab calificate și persoanele cu nevoi speciale sau cu handicap. E-learning-ul facilitează formarea fără bariere de distanță pentru a ajunge la persoanele din zonele îndepărtate, rurale și defavorizate, iar elementele de gamificare și exercițiile practice bazate pe tehnologia digitală facilitează implicarea studenților în cursuri.

Lacune și neconcordanțe identificate

Lacunele și neconcordanțele dintre instituțiile de învățământ profesional și sector

- ▲ Lipsa de pregătire digitală a formatorilor și a organizațiilor
- ▲ Lipsa de competențe în materie de accesibilitate digitală
- ▲ Lipsa de pregătire în ceea ce privește metodele de predare a gamificării în educația non-formală

Deficitul de competențe și neconcordanțele dintre formatorii VET și sector:

- ▲ Deficit în pregătirea specifică

Bune practici: cazul Poloniei

Titlul bune practici: Sprijin pentru femeile ucrainene - webinarii și cursuri online pentru refacerea competențelor și găsierea unui loc de muncă (în Polonia).

Grup țintă și profil: Femei ucrainene, migranți, refugiați.

Context și metodologie: Contextul pentru ambele bune practici este războiul din Ucraina și nevoile apărute brusc ale femeilor migrante.

Descriere: Ideea prezentării acestei bune practici este de a arăta: a) migranții (migranți temporari, migranți de război) ca grup vulnerabil care trebuie să găsească un loc pe piața muncii într-o țară străină într-o situație neașteptată; b) formarea VET/ adaptarea calificărilor VET ca formă de ajutor și sprijin.

În februarie 2022, mii de oameni din Ucraina care fugeau de război au venit în Polonia, în urma invaziei rusești din țara lor. Printre acești oameni se aflau în principal femeii și copiii. Au venit în Polonia pe neașteptate, de obicei fără cunoștințe prealabile despre piața muncii și sistemul polonez, fără să știe pentru cât timp, și evident, stresați și greu încercați de război. Societatea poloneză a venit cu un ajutor fără precedent, apoi au fost implementate unele programe oficiale de sprijin. Încă de la început (chiar și atunci când au găsit un loc și îngrijire în familiile poloneze), mulți dintre ei au avut o mare nevoie de a-și găsi un loc de muncă și de a începe să lucreze - în funcție de locul de muncă și de calificările lor sau nu (și de a dobândi alte competențe). De asemenea, companiile și-au manifestat sprijinul în multe feluri (donații, crearea de programe de voluntariat, sprijinirea angajaților în gestionarea stresului și a temerilor), deschizând, de asemenea, oportunități de angajare pentru ucraineni.

Competența cheie necesară a fost, evident, cunoașterea (de bază sau nu) a limbii poloneze.

Însă unele organizații și companii de formare au introdus cursuri de formare online destinate acestui grup pentru a le ajuta să își adapteze competențele la piața poloneză și, de asemenea, au deschis oportunitățile pe care femeile poloneze din medii defavorizate le-au avut înainte pentru ucrainence.

Iată câteva exemple de inițiative de educație online în acest context:

MAMO PRACUJ (Mamă, dacă vrei să lucrezi, fă-o!).

Webinariile online pentru femeile ucrainene, mentorat și publicații.

Începând cu 2011, au lansat un portal național www.mamopracuj.pl, organizează webinarii, emisiuni video, cursuri online, podcast-uri, folosind cele mai noi instrumente contemporane pentru a ajunge la mamele poloneze din întreaga lume.

Portalul pune în contact mai ales femei [80% dintre cititori] (nu numai mame) care își caută un loc de muncă cu angajatori care știu că un angajat bun este un angajat fericit și care își sprijină angajații în menținerea unui echilibru între viața profesională și cea privată. Promovăm acei angajatori care introduc soluții favorabile îmbinării vieții de familie cu munca profesională.

Au creat un curs online "Mamo Pracuj" (Mama dacă vrei să muncești, dă-i drumul!), ale cărui 3 ediții le-am implementat în 2018. Acesta le învață pe femei cum să caute un loc de muncă pe o nouă piață a muncii, folosind social media și internetul.

Programul #DAMYRADE (Ne vom descurca) a fost creat în martie 2022. La scurt timp după izbucnirea războiului din Ucraina, au decis să ajute folosind cunoștințele și experiența lor anterioară în sprijinirea femeilor, ca parte a Fundației Mom Pracuj. Principalul obiectiv în cadrul programului este de a sprijini femeile din Ucraina să își găsească drumul pe piața muncii din Polonia.

Aceștia organizează webinarii (de asemenea, în limba ucraineană), oferă sprijin din partea specialiștilor, elaborează și pun la dispoziție materiale pentru a ajuta la căutarea unui loc de muncă. Informează despre inițiative interesante, dispun de o bază de cunoștințe vastă, care include informații despre, printre altele, oferte de locuri de muncă, cursuri, formare, sprijin etc.

Unul dintre exemple este un webinar: Arta de a găsi un loc de muncă și de a te regăsi în el - sfaturi de la experți în resurse umane.

Este pregătit în două limbi (poloneză și ucraineană): youtu.be/k8dd4AOdMml

Universitatea de succes:

Universitatea Succesului - un program educațional gratuit, la nivel național, care facilitează accesul femeilor cu vârste cuprinse între 18 și 25 de ani la o profesie atractivă pentru viitor. În cadrul ediției din 2022, participantele vor învăța programare. Încă de la înființare, propunerea Fundației Digital University s-a adresat copiilor din orfeline și instituții de îngrijire, precum și femeilor aflate în situații dificile de viață. În acest an, din cauza războiului din Ucraina, Universitatea de succes este deschisă și femeilor din Ucraina.

Universitatea Succesului este singurul program complet și gratuit din Polonia care permite dobândirea de competențe viitoare în comunicare, motivare, drept, programare, securitate cibernetică și marketing digital. Organizatorii subliniază că programul necesită luni de angajament, dar oferă participanților o șansă reală de a obține un loc de muncă bine plătit și interesant

Programul din 2022 se adresează, de asemenea, femeilor ucrainene cu vârste cuprinse între 20 și 30 de ani, care au părăsit Ucraina din cauza războiului și care sunt hotărâte să participe la un program de un an în cadrul căruia vor dobândi noi competențe în domeniul ales al noilor tehnologii. În afară de un atelier de 5 zile, pe care participantele îl vor desfășura într-unul dintre cele 3 orașe: Varșovia, Cracovia și Wrocław, restul cursurilor se vor desfășura online, nefiind necesară prezența în Polonia la momentul respectiv.

Context și metodologie

Contextul pentru ambele bune practici este războiul din Ucraina și nevoile apărute brusc ale femeilor migrante.

Aceste bune practici nu pun în aplicare metode online deosebit de inovatoare sau instrumente excepționale.

Punctul lor forte este accesibilitatea (online) și o bună recunoaștere.

Este o bună practică pentru răspunsul la nevoile și problemele reale ale grupului țintă; experții experimentați angajați; rețeaua profesională a organizațiilor din jur care consolidează expertiza și permite accesul la utilizarea competențelor dobândite.

Acest exemplu de bună practică nu este atât de concentrat pe metodologie, pe caracteristici speciale și nici măcar pe metode de predare. Scopul este de a arăta cum pot fi utilizate metodele de educație digitală pentru incluziunea unui grup atât de vulnerabil cum sunt migranții și ce caracteristici ale metodelor de educație online le fac deosebit de incluzive în contextul oferit.

Au fost identificate lacunele și neconcordanțele: Nu au fost implementate suficiente instrumente și metode pentru a face cursurile atractive și atractive; uneori, cursurile "la fața locului" sunt transferate prea direct în versiunea online; unele tehnologii care ar putea fi utilizate pentru a face învățarea online mai atractivă și mai incluzivă nu sunt cunoscute sau disponibile pentru profesori; să se profite mai mult de aspectul incluziv al învățării online și să se ajungă la grupurile vulnerabile.

Lacunele de competențe și neconcordanțele dintre formatorii VET și sector:

utilizarea instrumentelor și metodelor online inovatoare și incluzive care sprijină educația VET; cursuri online mai atractive; mai multe activități pentru a preveni lipsa de atenție în timpul cursurilor online.

Bune practici: cazul României

Titlul bunei practici: Învățarea mixtă

Grup țintă și profil: Grupul țintă al acestei strategii de predare este reprezentat de elevii cărora le este dificil să participe la lecțiile față în față.

Descriere: Experiențele de învățare online care combină instruirea în persoană cu tehnologia informației și comunicațiilor sunt cunoscute sub denumirea de învățare mixtă.

Context și metodologie: Școlile din întreaga lume au fost obligate să intre online din cauza crizei de sănătate provocate de epidemia SARS-COV-2. Mai mult de 1,7 miliarde de copii au fost școlarizați la domiciliu din aprilie 2020, potrivit UNESCO, ceea ce a determinat guvernele, școlile și profesorii să caute alternative pentru a continua să predea în cel mai bun mod posibil.

Învățarea mixtă este o metodă de structurare a procesului educațional în care studenții de la distanță participă la cursuri în persoană folosind tehnologia și internetul. Astfel, se îmbină instruirea în persoană cu educația online și alte forme de învățământ la distanță. Această strategie poate lua numeroase forme, în funcție de tematica cursului, și poate exista o distincție clară între cele două metode de furnizare a informațiilor. De exemplu, un profesor poate oferi studenților un anumit subiect, atribuind în același timp teme de casă online și efectuând exerciții pentru a consolida materialul. În plus, cursurile pot fi împărțite astfel încât doar o parte din material să fie predată de către instructor, iar restul să fie transmis studenților de către un program de calculator.

Au fost identificate lacunele și neconcordanțele:

Există unele decalaje și neconcordanțe între instituțiile VET și sector, cum ar fi:

- ▲ Este posibil ca România să nu fie în măsură să satisfacă cererea preconizată de formare profesională postliceală de scurtă durată.
- ▲ Adulții care doresc să se reintegreze pe piața forței de muncă și lucrătorii strămutați se confruntă cu un deficit de servicii. Programele cu fracțiune de normă sunt rareori disponibile.

- ▲ Tranziția de la programele post-secundare la cele universitare poate fi dificilă, iar creditele nu sunt ușor de transferat.
- ▲ Modificările recente ale standardelor de formare inițială a cadrelor didactice ar putea face dificil pentru profesorii de discipline profesionale să găsească un echilibru corect între competențele pedagogice și experiența actuală în domeniu.
- ▲ În cadrul sistemului, nu există o logică clară pentru a decide mixul de servicii cu plată și gratuite.
- ▲ Există o lipsă de date care să ghideze studenții și să informeze sistemul.
- ▲ Există încă întrebări cu privire la modul în care se poate crea un program de ucenicie de succes.

Lacunele de competențe și neconcordanțele dintre formatorii VET și sector:

În România, a fost adoptat un nou regulament care favorizează calificările academice în detrimentul cunoștințelor industriale sau a calificării de "maistru" pentru profesorii de învățământ profesional (cerințele sunt aceleași ca pentru disciplinele academice). Profesorii din învățământul postliceal trebuie să îndeplinească aceleași calificări ca și cei din învățământul academic secundar superior (diplomă de licență). Persoanele din industrie pot preda cursuri profesionale cu jumătate de normă dacă devin "instructori asociați", dar pentru aceasta trebuie să dea dovadă de competență pedagogică sau să urmeze o formare specifică. Acest lucru ar putea reprezenta o problemă în viitor.

Pentru început, condiția prealabilă formală (pentru profesori, o diplomă de licență; pentru cei cu fracțiune de normă, o anumită pregătire pedagogică) poate îngreuna recrutarea de persoane cu experiență industrială extinsă. În al doilea rând, o diplomă de bacalaureat poate să nu reflecte în mod adecvat nevoile persoanelor care vor preda programe profesionale, mai degrabă decât cele academice. Pentru predarea cursurilor vocaționale, calificările de maistru par a fi mai aplicabile; cu toate acestea, modalitățile de predare cu timp parțial pot să nu fie atractive, deoarece trebuie să se completeze un modul de formare pedagogică specializată, iar școlile nu au flexibilitate salarială în caz de penurie.

Bune practici: cazul Ciprului

Titlul GP: CYPRUS CYBERNET: Un curs lung în educația din Cipru

Grup țintă și profil: Centre de educație și formare profesională din Cipru: instituții publice; instituții private: colegii, instituții de formare, firme de consultanță și întreprinderi oferă o varietate de cursuri pentru adulți.

Descriere: CYCYB este o companie contemporană de înaltă tehnologie, specializată în dezvoltarea endogenă și furnizarea de produse și servicii educaționale pentru copii și adulți.

Oferă educație calitativă pentru copii, formare continuă pentru profesioniști și promovează colaborări strategice cu organisme educaționale externe, atât pentru armonizarea cu modelele internaționale, cât și pentru cercetare și dezvoltare endogene.

CYCYB Ltd și rețeaua sa de centre educaționale, CYBERNET TRAINING CENTERS, au ca obiectiv menținerea avangardei în sectorul de formare pe piața cipriotă. Un obiectiv atât de înalt este atins doar printr-o strategie constituită, inteligentă și flexibilă, bazată pe retroacțiunea, oferta, reacția, dar și inovația continuă în elementele economice interne și externe relevante ale pieței.

CYBERNET a dezvoltat relații și colaborări internaționale, colaborările europene fiind principala prioritate, datorită orientării europene a țării noastre. Printre primele colaborări europene se numără organizații din Regatul Unit, Grecia, Suedia, Ungaria și Slovenia. Aceste colaborări contribuie deja în sectoare precum creșterea continuă a potențialului uman al companiei, extinderea CYBERNET, garantarea piețelor externe, armonizarea companiei, a produselor și serviciilor sale cu modelele europene și internaționale.

CYCYB oferă serviciile și produsele sale copiilor, angajaților, șomerilor, grupurilor vulnerabile și adulților în general. Serviciile sale includ:

1. **Seminare educaționale:** Organizarea și desfășurarea de seminarii educaționale pe întreg teritoriul Ciprului, consolidând efortul de descentralizare a educației.
2. **Materiale educaționale:** Materialul educațional existent susține fiecare program de formare separat și oferă studenților materiale complete.
3. **Calendarul:** Programe disponibile în funcție de nevoile educaționale ale persoanelor, întreprinderilor și organismelor din Cipru.
4. **Sprijin:** Profesioniști și personal conștient de procesele de concretizare și aplicare a programelor educaționale în cel mai eficient mod.
5. **Instructorii:** Personal complet și experimentat, care se bucură de recunoaștere și evaluare pozitivă din partea majorității mediului de afaceri și educațional.

Context și metodologie

Metodologia urmată pentru realizarea GP: A creat întrebările de cercetare la care trebuia să se răspundă;

Colectarea de informații prin intermediul internetului; Colectarea de informații prin contactarea mai multor instituții; Colectarea de informații pentru practicile reale ale instituțiilor; Interviuri cu anumite persoane.

Istoria îndelungată a CYCYB în domeniul educației și formării este cea mai mare dovadă a succesului său. Mii de elevi din toată Cipru au ales CYCYB pentru formarea lor și au încredere în calitatea serviciilor sale. Proiectarea cursurilor CYCYB oferă o flexibilitate care răspunde nevoilor cursanților. Profesorii lucrează cu fiecare cursant pentru a dezvolta un plan individual de învățare care stabilește obiectivele și capacitățile de învățare ale acestuia. Cursurile pe care le oferă urmăresc întotdeauna nevoile pieței muncii și sunt create având ca centru studenții.

Metoda educației digitale incluzive

Educația digitală incluzivă poate avea două aspecte: Instrumente digitale incluzive și educație incluzivă; Instrumente digitale incluzive; Indiferent de instrumentele care pot fi disponibile pentru un educator, de exemplu, platforma de e-learning, instrumente de comunicare precum MS Teams, Skype etc., aceste instrumente ar trebui să aibă caracteristici specifice pentru a fi considerate instrumente digitale incluzive. Astfel de caracteristici sunt: Accesibilitate cu un singur clic; redimensionarea fonturilor; sublinierea legăturilor; activarea contrastului negativ; declanșarea contrastului ridicat; texte alternative pentru imagini; cititor de ecran; saturație; compatibilitate cu dislexia; cursor mare etc.

Educația incluzivă: În primul rând, un educator ar trebui să asigure utilizarea corectă a instrumentelor descrise mai sus. Apoi, educatorul ar trebui să stabilească principii pentru metodologia de predare, cum ar fi: Discuție deschisă cu fiecare student despre competențele acestuia în utilizarea instrumentelor de e-learning; Încurajarea dialogului despre experiențele de învățare online și împărtășirea strategiilor de învățare; Receptivitate la e-mailurile, chat-urile sau mesajele studenților; Stabilirea așteptărilor studenților, claritate în instrucțiunile pentru sarcini; Flexibilitate în ceea ce privește termenele limită, deoarece unii studenți pot avea oportunități limitate de a primi răspunsuri la întrebările lor; Selectarea conținutului cursului care să recunoască diversitatea; Utilizarea de exemple care să vorbească despre populații diverse; Înregistrarea cursurilor și oferirea accesului la acestea tuturor studenților.

Lacune și neconcordanțe

Deși este vorba despre formare profesională, în Cipru certificatele de participare la astfel de programe nu au același impact ca învățământul post-secundar sau certificatele.

Din cauza pandemiei COVID-19, a devenit cunoscut faptul că există o lipsă de platforme de învățare online. Chiar și după era COVID-19, orice platformă de învățare online creată a încetat să mai fie utilizată.

Bune practici din alte cinci națiuni europene

Cercetarea se va desfășura pe un spectru larg, încercând să aducă idei inovatoare și bune practici nu numai din țările partenere, ci din toate națiunile europene. În cele ce urmează sunt raportate cele mai bune practici identificate de parteneriatul proiectului VELA din alte cinci țări diferite.

Bune practici: cazul Germaniei

Numele organizației: Școala de Integrare Digitală ReDI - educație

Titlul GP: ReDI School of Digital Integration este o școală tehnologică non-profit care oferă migranților și localnicilor marginalizați acces gratuit și echitabil la educație digitală.

Descriere: Oferă cursuri de programare și cursuri de calculatoare de bază de înaltă calitate, în combinație cu un program de carieră și mentorat, care include șansa de a colabora cu companii de tehnologie, startup-uri și lideri din industria digitală. Scopul este de a le oferi studenților competențe digitale valoroase, o mentalitate de creștere, abilități de carieră consolidate și o rețea puternică de profesioniști din domeniul tehnologiei pentru a contribui la crearea de noi oportunități pentru toți

Grup țintă și profil: Migranți, copii și adolescenți, femei (oferă laptopuri și servicii de îngrijire a copiilor).

Context și metodologie:

Aceștia oferă o varietate de cursuri, de la cursuri de bază de informatică la cursuri de tehnologie mai avansate. În plus, oferim un program de carieră unic, care include mentorat, ateliere de carieră, vizite la companii, potrivire de locuri de muncă și multe altele. Un semestru durează 3-4 luni (cu jumătate de normă), iar profesorii sunt experți voluntari în tehnologie.

Combinarea dintre cursurile de tehnologie, atelierele de carieră și un program unic de mentorat reprezintă un curriculum care îi face pe cursanții noștri mai încrezători, mai puternici și mai pregătiți pentru piața muncii. De asemenea, și-au construit propria platformă de recrutare a talentelor, deoarece sprijinul în carieră oferit de ReDI School este o piatră de hotar și face legătura între companiile care caută talente și cursanții lor în căutarea unei cariere.

De ce este o bună practică ...

Acestea oferă acces gratuit la educație digitală cu o gamă largă de cursuri diferite de înaltă calitate și, de asemenea, cu cursuri online.

Punct forte: acces gratuit și echitabil la educație digitală; sunt oferite peste 90 de cursuri diferite, care includ programe Digital Kids & Teens, special concepute pentru diferite grupe de vârstă, indiferent de genul, mediul social sau originea lor etnică.

Puncte slabe: Unele cursuri necesită cunoștințe de bază bune, prin urmare nu sunt accesibile tuturor. Chiar și nivelul C1 de engleză limitează numărul de candidați posibili.

Intervalul orar al cursurilor este în mare parte după-amiaza sau seara, prin urmare nu este accesibil celor care lucrează, de exemplu, în domeniul alimentației publice.

Bune practici: cazul Bulgariei

Numele organizației: European Software Institute - Centrul Europei de Est (ESI CEE) - cercetare și dezvoltare și formare profesională non-profit.

Titlul GP: Tehnologii pentru incluziunea socială și economică a persoanelor cu tulburări din spectrul autist

Descriere :

Între 2011 și 2017, ESICEE, împreună cu Asociația "Autism", Asociația bulgară a companiilor de software și Universitatea liberă din Varna "Chernorizets Hrabar" au creat și testat un model de formare și de angajare a persoanelor cu TSA. Programul s-a încheiat cu un stagiu de 3-6 luni și cu angajarea ulterioară a 10 persoane cu TSA în companii TIC.

Modelul conține următoarele elemente: Evaluarea competențelor TIC ale grupului țintă; Profilul social al grupului țintă; Crearea de programe individuale de formare; Implementarea programelor de formare la locul de muncă. Stagiul de practică; Sprijin pentru angajare; Angajare. Programul a inclus 25 de tineri cu vârsta peste 10 ani, fără a ține cont de educație, funcționalitate socială, cunoștințe prealabile.

Grup țintă și profil: Persoane cu tulburări din spectrul autist cu vârsta de peste 10 ani.

Context și metodologie:

Persoanele cu handicap din Bulgaria se numără printre grupurile sociale cele mai vulnerabile la sărăcie și izolare. Conform datelor Institutului Național de Asigurări Sociale și ale Institutului Național de Statistică, mai puțin de 10% dintre persoanele cu dizabilități lucrează și doar 4% dintre acestea căutau în mod activ un loc de muncă în 2011. În comparație, procentul mediu al persoanelor cu handicap angajate în UE este cuprins între 40 și 50%. În Bulgaria, persoanele cu handicap sunt angajate în principal în întreprinderi sociale specializate și în medii de lucru protejate.

Împreună cu furnizorii de servicii sociale, instituțiile de învățământ și organizațiile patronale, am dorit să demonstrăm că și persoanele cu mai puține competențe sociale și profesionale pot dobândi cunoștințele și abilitățile necesare pentru a fi competitive pe piața muncii și în beneficiul angajatorilor lor. A existat o perioadă lungă și dificilă de adaptare, deoarece persoanele cu TSA de peste 18 ani care au fost angajate și care au fost incluse în proiect nu au fost incluse în niciun tip de angajare înainte. Adaptarea a inclus formare profesională, sprijin social și o cantitate foarte mică de muncă pe zi. Persoanele nou angajate au beneficiat de un sprijin social săptămânal la locul de muncă, oferit de un asistent social. Angajatorii și mentorii profesioniști ai angajatorilor au primit, de asemenea, sprijin în găsirea unui loc de muncă și a unui post potrivit pentru persoanele cu TSA. Acest sprijin a cuprins consultări cu un formator profesionist, asistenți sociali și membri ai familiei.

Obiective : Crearea și pilotarea unui model bazat pe formare pentru incluziunea socială și economică a persoanelor cu TSA.

Activități: Proiectarea și dezvoltarea modelului; Formarea profesională a persoanelor cu TSA; Stagii de practică și sprijin social; Angajarea și sprijinul social al persoanelor cu TSA și al angajatorilor.

Rezultate: 25 de persoane cu TSA au absolvit cursuri de formare profesională și stagii de practică; 15 companii TIC au oferit sprijin și locuri de muncă pentru persoanele cu TSA; 2 persoane au fost angajate cu contracte de muncă cu normă întreagă.

De ce este o bună practică ...

Programul a demonstrat că, indiferent de educație și de abilitățile sociale, atunci când persoanele cu TSA sunt motivate pentru dezvoltare personală și profesională și, în plus, primesc sprijin în egală măsură din partea familiilor lor, a angajatorilor, a formatorilor și a mentorilor lor, atunci pot aduce valoare pentru ei înșiși, pentru angajatori și pentru familiile lor.

Putere: Includerea tuturor partenerilor sociali și a părților interesate; Companiile care au angajat persoane cu TSA au fost convinse că angajarea de persoane cu dizabilități le aduce mai ales beneficii în ceea ce privește implementarea strictă a sarcinilor de lucru și productivitatea medie.

Puncte slabe: Nu întotdeauna persoanele cu dizabilități beneficiază de un sprijin egal din partea tuturor partenerilor sociali.

Perioada de formare și de adaptare este de lungă durată, consumatoare de resurse și ineficientă din punct de vedere al costurilor.

Bune practici: cazul Franței

Numele organizației: LENO/ My Green Training Box

Titlul GP: Platformă online de educație VET - My Green Training Box

Descriere: My Green Training Box este o platformă digitală de streaming cu acces gratuit privind dezvoltarea durabilă, relevantă pentru multe domenii diferite: agricultură, construcții ecologice, CSR, sănătate, turism durabil și multe altele.

Grup țintă și profil: În funcție de subiect, cursurile sunt dedicate grupurilor țintă care sunt interesate sau implicate într-un anumit subiect, cum ar fi agricultura, CSR, sănătatea, turismul durabil, bunăstarea, dialogul intercultural ca formă de autodezvoltare (autoînvățare), dar și formatorilor și profesorilor care îl pot folosi ca instrument suplimentar în timpul orelor de curs.

Context și metodologie

My Green Training Box se bazează pe astfel de reguli: fiabilitate conținut în care poți avea încredere): fac echipă cu experți cunoscuți pentru a oferi cursuri cu un conținut 100% dovedit științific; metodologie (educație digitală): cursurile sunt create și actualizate de specialiști în pedagogie în conformitate cu obiective pedagogice prestabilite, curriculum de formare și criterii de evaluare; pedagogie (microlearning): cursurile de formare digitală sunt unități de învățare de dimensiuni reduse care conțin videoclipuri scurte, podcast-uri descărcabile și PDF-uri cu instrumente de evaluare pentru a evalua progresul. Acestea sunt disponibile în mai multe limbi; accesibilitate: puteți accesa materialele digitale 24 de ore pe zi, 7 zile pe săptămână și le puteți utiliza după cum doriți (e-learning, față în față, mixt). Este gratuit.

Obiective: Cursuri VET de bună calitate privind dezvoltarea durabilă și multe alte domenii importante din punct de vedere social: agricultură, CSR, sănătate, turism durabil, bunăstare, dialog intercultural, fiabile, cu o bună metodologie, accesibile și sub formă de microînvățare.

Activități: Cursuri digitale de formare profesională sub formă de unități de învățare de dimensiuni reduse care conțin videoclipuri scurte, podcast-uri descărcabile și PDF-uri cu instrumente de evaluare a progresului. Disponibil în mai multe limbi și 100% gratuit.

Rezultate: Aproximativ 30 de cursuri pe platformă; Cooperare cu o gamă largă de parteneri (la nivel local, dar și proiecte UE).

De ce este o bună practică ...

Mt Green Training Box a abordat probleme sociale, importante: sustenabilitate, energie verde, bunăstare, dialog cultural), cursurile sunt pregătite de specialiști în pedagogie și experți în fiecare domeniu.

Punct forte: conținut de bună calitate - cooperare cu experți; acces gratuit - fără taxe, fără costuri;

UX - mult timp petrecut cu designul de uzabilitate pentru a face platforma ușor de utilizat pe mai multe dispozitive (telefoane mobile, tablete); conținut - abordarea problemelor sociale cu cunoștințe dovedite, multe domenii și sectoare de cunoaștere; multe forme de materiale: videoclipuri scurte, podcast-uri, cărți în format pdf, teste, forumuri de discuții; evaluarea progresului și certificate pentru cursurile finalizate;

fără reclame; green IT - practici ecologice aplicate în timpul producerii platformei; cont personal pentru fiecare cursant.

Puncte slabe: nu toate materialele sunt accesibile tuturor grupurilor vulnerabile (persoane cu handicap).

Bune practici: cazul Regatului Unit

Numele organizației: Fundația Națională pentru Cercetare Educațională

Title of the GP: Utilizarea tehnologiei portabile pentru a îmbunătăți comunicarea la Longwill School for Deaf Children

Descriere: Unul dintre tipurile de utilizare a tehnologiei este ilustrat în acest model de bune practici, subliniind modul în care aceasta poate sprijini predarea și învățarea incluzivă. Dispozitivele mobile de joc sunt utilizate de către Școala Longwill pentru copii surzi pentru a promova comunicarea între elevi și familiile lor. Acest lucru ar putea servi drept model pentru alte instituții de învățământ interesate să îmbunătățească comunicarea cu elevii subreprezențați și familiile acestora. De asemenea, le permite elevilor să aducă în discuție dificultățile care apar pentru ei la un moment dat. Gândurile pot fi înregistrate și salvate într-o locație sigură, apoi împărtășite atunci când elevul consideră că este momentul și locul potrivit.

Grup țintă și profil

Longwill este conceput pentru elevii care au o pierdere severă sau profundă a auzului. Fiecare elev are o declarație de nevoi educaționale speciale, iar câțiva dintre ei au nevoi speciale suplimentare, cum ar fi autismul și probleme de comportament.

Studentii sunt din zona Birmingham. Mulți provin din cartiere cu venituri mici. Aproape trei sferturi dintre elevi sunt eligibili pentru mese școlare gratuite și provin din medii etnice minoritare. Limba semnelor britanică (BSL) este prima limbă pentru majoritatea elevilor.

Context și metodologie

Milioane de tineri din întreaga lume au fost afectați de pandemia COVID-19. În timpul epidemiei COVID-19, Heliyon a efectuat un studiu pentru a evalua atitudinile față de instruirea tehnologică și adaptările furnizate studenților surzi în cadrul învățământului online la distanță. Acesta a fost un studiu calitativ care s-a bazat pe interviuri individuale, semistructurate. Ei au intervievat un eșantion de conveniență de 15 studenți surzi și instructorii lor (n = 3) în iunie 2020 și au analizat răspunsurile în mod tematic. În timpul COVID-19, constatările au indicat cinci teme primare legate de experiențele studenților surzi cu învățământul online la distanță. Următoarele sunt temele principale: conținutul cursului, tehnologia, metoda de livrare, instrumentele de evaluare și interacțiunile sociale.

Principiile unei abordări analitice calitative, ale analizei tematice de conținut și ale aplicațiilor multimedia sunt urmate în acest excelent model de practică. Acesta se concentrează pe rolul tehnologiei informației și comunicațiilor (TIC) în procesul de învățare, precum și pe metodologiile moderne de predare legate de documentarea pedagogică și științifică a criteriilor și standardelor pentru dezvoltarea de aplicații interactive pentru elevii cu deficiențe de auz și surditate. Atunci când lucrați cu copiii surzi, este esențial să vă amintiți că următorii factori pot obstrucționa învățarea:

- a) Întârzieri în limbaj, vocabular și alfabetizare
- b) Lacune în cunoștințele de bază și în domeniul de cunoștințe
- c) Cunoașterea și utilizarea insuficientă a strategiilor de învățare
- d) Deficitul de abilități sociale
- e) Dependența de tehnologia asistivă

Obiective: Scopul este de a consolida legăturile dintre instructori, elevi și familiile acestora acasă și la școală. Cu această abordare extrem de vizuală, profesorii pot afișa pur și simplu părinților și fraților noul vocabular de semne. Împărtășirea unui videoclip cu ceea ce au învățat copiii lor facilitează implicarea familiilor în viața școlară.

Activități: Elevii pot folosi console de jocuri pentru a înregistra videoclipuri cu ei înșiși și cu colegii lor (Sony PSP, care sunt dispozitive portabile cu o cameră de filmat). Educatorii pot încuraja părinții și frații și surorile copiilor să folosească acest gadget pentru a-și înregistra propriile mesaje. Scopul este de a promova comunicarea între tinerii cursanți și familiile lor. Când vine vorba de poveștile de adormit copiii, această tehnologie este, de asemenea, utilă. Mulți părinți vorbesc limbajul semnelor ca o a doua limbă, ceea ce poate limita capacitatea lor de a le citi copiilor povești înainte de culcare. Profesorii se pot înregistra acum pe ei înșiși în timp ce semnează povești pentru elevii lor și le pot descărca pe consolele lor. Elevii pot utiliza dispozitivul pentru a-și nota gândurile. Acest lucru este mai ușor pentru ei decât să ia notițe în limba engleză, deoarece limbajul semnelor este prima lor limbă și cea mai dezvoltată.

Rezultate: Elevii sunt entuziasmați de utilizarea tehnologiei și au constatat că aceasta este foarte ușor de învățat.

Profesorii i-au pus rapid pe elevi să se filmeze pe ei înșiși și pe colegii lor în timp ce relatau povești în limbajul semnelor britanic.

De ce este o bună practică ...

Această formă de practică este benefică, deoarece include copii care s-ar fi putut simți excluși anterior, precum și familii care sunt mai bine conectate în comunitate și au mai multe posibilități de contact. De la implementarea acestei strategii, profesorii au observat o creștere a calității ideilor și a profunzimii gândirii lor.

Puncte forte: Colaborarea, implicarea și tenacitatea sunt doar câteva dintre avantajele. De asemenea, a sporit entuziasmul elevilor, a oferit o alternativă în clasă la literatura de specialitate, a crescut gradul de conștientizare și acceptare a diversității și a ajutat elevii să dezvolte relații interpersonale.

Puncte slabe: Una dintre cele mai importante probleme este lipsa de resurse: multe școli nu sunt în măsură să le ofere copiilor surzi sau cu deficiențe de auz tehnologia necesară pentru a-i ajuta să învețe mai eficient.

În plus, a) lipsa de înțelegere tehnologică, b) constrângerile de timp și c) o cerere tot mai mare de competențe și abilități digitale împiedică utilitatea educatorilor surzi.

Bune practici: cazul Greciei

Numele organizației: Areadne

Titlul GP: Areadne...micro-schimbări în clasele și comunitățile din întreaga lume.

Descriere: Areadne este un centru de formare a profesorilor care oferă o gamă de cursuri de formare a profesorilor la fața locului și online în Grecia și în străinătate.

Grup țintă și profil: Principala piață-țintă a Areadne este reprezentată de personalul organizațiilor educaționale. Oferă cursuri pentru fiecare profesor din învățământul primar, secundar, pentru adulți sau din domeniul educației și formării profesionale.

Context și metodologie

Areadne este deținută de un grup de profesori, formatori și formatori de profesori cu experiență, cu sediul în Kalamata, un mic oraș de la malul mării din sudul Greciei, care cred cu tărie că schimbarea poate avea loc doar la nivel microeconomic. Toate programele și proiectele lor, fie

că sunt locale, naționale sau internaționale, vizează microschimbări în sălile de clasă și în comunitățile din întreaga lume.

Principalul aspect al cursului lor este promovarea colaborării între participanți. Lecțiile au loc în sălile de clasă și în laboratorul de informatică ale centrului, precum și în aer liber. Abordarea lor este de a baza procesul de învățare mai degrabă pe cunoștințe practice decât teoretice. Cursurile sunt concepute pe baza metodelor de învățare activă și, la sfârșitul cursurilor, participanții sunt capabili să utilizeze eficient tehnicile predate.

Obiective: Furnizarea de cursuri de formare de înaltă calitate și inovatoare pentru cadrele didactice din întreaga lume.

Activități: Programe de formare informală cu vizite de studiu și ateliere de lucru structurate, Învățare în aer liber, Programe sociale

De ce este o bună practică ...

Membrii echipei sunt persoane care au lucrat cu copii migranți în educația formală și colaborează cu Școlile celei de-a doua șanse și cu diverse organizații specializate în programe pentru persoanele în vârstă. Aceștia oferă programe de formare incluzive. Oferă certificatul EQF de nivel 7 în autism în colaborare cu Centrul de autism Alrite.

Putere: Oferă Certificat EQF de nivel 7 în autism în colaborare cu Alrite Autism Centre.

Nici unul dintre cursurile lor nu necesită cunoștințe extinse pe teme specifice

Toate cursurile lor sunt concepute pentru profesori și educatori, indiferent de vârstă, etnie, sex sau statut social.

Puncte slabe: Nu au acces gratuit la platforma lor de învățare online.

Cercetare pe teren: Contribuțiile furnizorilor de EFP cu privire la metoda educațională digitală incluzivă

Această secțiune este legată de sondajul creat anterior de către parteneriat. Sondajul a adunat în total 93 de răspunsuri. Caracteristicile eșantionului sunt următoarele:

- ⇒ Vârsta acestora este de 40,86% în intervalul 40-49 de ani, 29,03% în intervalul 50-59 de ani, 17,78% în intervalul 30-39 de ani, 6,67% în intervalul 18-20 de ani și 6,67% au peste 60 de ani.
- ⇒ 52 dintre acestea sunt femei, 37 sunt bărbați, iar o persoană a preferat să nu răspundă.
- ⇒ Țările lor de origine sunt: Italia 30%, Spania 25,56%, Polonia 14,44%, România 11,11%, Cipru 14,44%, Grecia 3,33% și Portugalia 1,11%.
- ⇒ În funcție de grupurile țintă, rolurile profesionale ale respondenților sunt: psihologi, formatori, educatori, profesori universitari, cercetători, coordonatori, consultanți, manageri de proiect, tehnicieni, formatori TIC, asistenți sociali.

Mai jos propunem o comparație între țări în ceea ce privește contribuțiile din partea furnizorilor de educație și formare profesională care au răspuns la chestionar.

Q15. În ce măsură activitățile dumneavoastră sunt incluzive pentru persoanele cu dizabilități?

	Răspunsuri	Raport
Sărac;	10	11.11%
Corect;	22	24.44%
Bine;	39	43.33%
Foarte bine;	15	16.67%
Excelent.	4	4.44%
Nici un răspuns	0	0%

Q17. Folosiți vreun instrument digital incluziv cu elevii dumneavoastră? Sau faceți ca instrumentele obișnuite să fie inclusive pentru toată lumea?

		Răspunsuri	Raport
Da, folosesc instrumente digitale inclusive;		17	18.89%
Da, folosesc instrumente normale, încercând să le fac accesibile tuturor;		40	44.44%
Da, folosesc instrumente digitale incluzive, iar când nu le am, fac ca instrumentele normale să fie inclusive pentru toată lumea;		20	22.22%
Nu, nu folosesc instrumente inclusive pentru că nu le cunosc;		10	11.11%
Altele.		3	3.33%
Nici un răspuns		0	0%

Q19. Dacă ați avea ocazia să participați la un program de formare prin intermediul unei platforme de e-learning, care v-ar putea ajuta să vă dezvoltați în continuare competențele în ceea ce privește instrumentele tangibile și digitale existente, ați fi interesat să participați?

		Răspunsuri	Raport
Da, aș dori să particip, dar numai în mod online;		49	54.44%
Da, aș dori să particip, dar doar la modulele pe care le pot implementa în activitatea mea;		33	36.67%
Nu, nu pot.		8	8.89%
Nici un răspuns		0	0%

Q20. Puteți sugera, cel puțin trei subiecte pe care ați dori să le explorați prin intermediul unei platforme de e-learning, legate de tema generală "Accesibilitatea digitală pentru a sprijini educatorii VET în implicarea persoanelor cu dizabilități în e-learning"?

		Răspunsuri	Raport
Accesibilitate digitală pentru crearea de documente;		47	52.22%
Cum putem face ca instrumentele digitale să fie incluzive pentru toată lumea;		63	70%
Orientări privind accesibilitatea conținutului web;		33	36.67%
Perspectivă de gen, sociale și culturale pentru incluziune;		35	38.89%
Calitate și inovare în e-learning;		47	52.22%
Alinierea DigComp 2.2;		19	21.11%
Altele		1	1.11%
Nici un răspuns		3	3.33%

Concluzie

Pornind de la Q15, furnizorii de formare profesională consideră măsura în care activitățile incluzive sunt realizate de către educatori, putem observa că 40% dintre aceștia le consideră bune, pentru 25,81% sunt corecte, în timp ce pentru 16,13% sunt foarte bune, iar pentru 4,30% sunt excelente. De asemenea, există și cei 10,75% dintre respondenți care au definit slabe activitățile incluzive.

Mai precis, la Q17, la întrebarea dacă folosesc instrumente digitale incluzive cu elevii lor sau dacă au instrumente incluzive normale pentru toată lumea, răspunsurile afirmative au 3 declinări: 44,44% spun că folosesc instrumente normale încercând să le facă incluzive pentru toată lumea. 22,22% folosesc instrumente digitale incluzive, iar atunci când nu le au, fac instrumente normale incluzive pentru toată lumea. Apoi, 18,89% spun că folosesc instrumente digitale incluzive. 11,11% spun că nu folosesc instrumente digitale incluzive pentru că nu le cunosc. În cele din urmă, 3,33% indică drept răspuns "altele".

În plus, în ceea ce privește întrebările Q19 și Q20, răspunsurile primite de la educatori exprimă o intenție puternică (91%) de a participa la un program de formare prin intermediul unei platforme de e-learning care i-ar putea ajuta să-și dezvolte competențele în ceea ce privește instrumentele tangibile și digitale existente. În acest sens, trebuie remarcat, de asemenea, faptul că nu mai puțin de jumătate dintre ei sunt interesați să facă acest lucru on-line. Pe de altă parte, participarea a 36% dintre ei este legată de aspectul practic de zi cu zi, în acest sens legătura cu posibilitatea reală de a pune în aplicare competențele pe care le-ar dobândi fiind dirimentă.

În cele din urmă, pare foarte semnificativ faptul că doar mai puțin de 1 din 10 persoane (8,89%) nu se consideră interesate de oportunitatea prezentată.

În ceea ce privește subiectele care ar putea fi abordate în cadrul platformei de e-learning și legate de subiectul general "Accesibilitatea digitală pentru a sprijini educatorii VET în implicarea persoanelor cu dizabilități în e-learning", nu mai puțin de 7 din 10 educatori indică faptul că instrumentele digitale trebuie să fie incluzive pentru toată lumea. Puțin mai jos, cu 5 din 10 răspunsuri (52%) avem "Calitatea și inovarea în e-learning". Restul indicațiilor se situează în jurul a 30% cu "Perspective de gen, sociale și culturale pentru incluziune" (35%), "Orientări privind accesibilitatea conținutului web 33%, alinierea DigComp 2.2 (21%).

Bibliografie

Huberman, N., și Pearlmutter, D. (2008). *O analiză energetică a ciclului de viață a materialelor de construcție în deșertul Negev*. *Energy and Buildings*, 40(5), 837-848. doi:10.1016/j.enbuild.2007.06.002.

Bending, R., și Eden, R. J. (1984). *UK Energy: Structure, Prospects, and Policies*, Cambridge, UK, Cambridge University Press.

Sancha, I. și Gutiérrez, S. (2019). *Educația și formarea profesională în Europa: Spania*. Rapoartele Cedefop ReferNet VET în Europa 2018.

Chłoń-Domińczak, A. et al. (2019). *Educația și formarea profesională în Europa - Polonia*. Rapoartele Cedefop ReferNet VET în Europa 2018.

Król A, Miszke T., et al. (2013), *Model doskonalenia kadr szkół zawodowych w trzech krajach partnerskich*

Notă de informare - 9112 RO (2016), *Centrul European pentru Dezvoltarea Formării Profesionale*

Jeon S., Liebig T., Mann A., *"How vocational education and training (VET) systems can support Ukraine. Lessons from past crises"*, iulie 2022, OCDE.

Wasilewska O., Matuszczak K., *Kształcenie i szkolenie zawodowe w Polsce - w pigułce*", Instytut Badań Edukacyjnych, 2019,

Linkografie

Universitatea Cornell:

https://www.library.cornell.edu/research/citation/apahttp://libserver.cedefop.europa.eu/vetelib/2019/Vocational_Education_Training_Europe_Spain_2018_Cedefop_ReferNet.pdf

Veterinar în Cipru:

<https://bit.ly/3sVnCtu>

CYPRUS CYBERNET (CYCYB LTD):

<http://cybernet.ac.cy/>

Ghid practic de resurse educationale si digitale pentru instruire online:

<https://www.ise.ro/wp-content/uploads/2021/02/Ghidpracticderesurseeducationalesidigitalepentruinstruireonline.pdf>

Elearning România:

<https://www.elearning.ro/invatarea-mixta-si-rezultatele-acesteia>

Învățați gândirea:

<https://www.teachthought.com/technology/benefits-of-blended-learning/>

OECD Reviews of Vocational Education and Training A SKILLS BEYOND SCHOOL COMENTARIU PRIVIND ROMÂNIA:

<https://www.oecd.org/countries/romania/ASkillsBeyondSchoolCommentaryOnRomania.pdf>

Crefop România:

<https://www.crefop.ro/>

Ministerul Educației

<https://edu.ro/strategiana%C8%9Bional%C4%83-de-%C3%AEenv%C4%83%C5%A3are-pe-totparcursul-vie%C5%A3ii>

Fundația ASPHI

<https://asphi.it/>

CEDEFOP Italia

<https://www.cedefop.europa.eu/en/countries/italy>

Educația și formarea profesională în România

<http://data.europa.eu/doi/10.2801/256780>

Școala de Integrare Digitală ReDi

<https://www.redi-school.org/>

Biroul german pentru cooperare internațională în domeniul educației și formării profesionale
GOVET

<https://www.govet.international/en/54885.php>

Cutia mea de antrenament

<https://mygreentrainingbox.com/login/index.php>

Utilizarea tehnologiilor digitale pentru promovarea practicilor incluzive în educație (fururelab
UK)

<https://www.nfer.ac.uk/publications/FUTL05/FUTL05.pdf>

Utilizarea tehnologiei informației online pentru studenții surzi în cadrul COVID-19: O privire mai
atentă din experiență, Helyon, Science Direct

<https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S2405844021010185>

<https://uniwersytetsukcesu.com/>

https://cumulus.cedefop.europa.eu/files/vetelib/2019/Vocational_Education_Training_Europe_Poland_2018_Cedefop_ReferNet.pdf

